

Verslag klankbordgroep windenergie Lansingerland 7 mei 2025

Aanwezig:

Dirk Louter: voorzitter

leden (10) van de klankbordgroep

Herbert: Projectleider namens de Provincie Zuid-Holland

4 medewerkers van het provincieteam windenergie Lansingerland

Opening

Dirk Louter opent de avond om 20:00 en heet de aanwezigen welkom.

Het programma van de avond betreft de zienswijzen op de NRD voor het planMER en de vaststelling van de NRD (Notitie Reikwijdte en Detailniveau). Daarnaast worden wisselingen in het projectteam toegelicht. Herbert zwaait per 1 juli af. Bart is de nieuwe projectmanager en Rose de nieuwe projectleider, Anna blijft projectsecretaris en Mirjam is de communicatieadviseur.

Vraag: blijft Herbert aanspreekpunt? Het is wel jammer dat de historie daarmee vertrekt.

Antwoord: Nee, Rose en Bart worden eerste aanspreekpunt. Sfeer en basis worden voortgezet zoals we die samen hebben gecreëerd.

Vraag: worden vragen die op een ander moment gesteld zijn/worden ook verder gedeeld met de rest van de klankbordgroep?

Antwoord: nee, tenzij dat een uitdrukkelijke wens is van de vraagsteller.

Dirk wijst nog op de mailgroep die door klankbordgroep zelf opgezet is.

Verslagen vorige bijeenkomsten

Zijn hier terug te vinden: <https://windlansingerland.zuid-holland.nl/documenten>

Terugblik afgelopen maanden

Herbert blikt terug op het proces:

- De Nota van Beantwoording met zienswijzen op de NRD en de definitieve NRD zijn vastgesteld door Gedeputeerde Staten.
- De Bestuursovereenkomst Ruimtelijke Ontwikkelingen Lansingerland is ondertussen ondertekend. Hierin zijn ook afspraken over windenergie opgenomen.
- Het werk aan de plan-MER is nu in volle gang.
- Binnen de provincie wordt nagedacht over voorkeursbeslissing en vervolgproces. Het plan-MER kijkt naar gevolgen op hoog niveau. Wat is mogelijk op deze locaties. Het plan-MER is daarmee één van de elementen waarop de voorkeursbeslissing genomen wordt.

Vraag: Eigenlijk zijn er 2 projecten: woningen en windturbines. Stel woningbouw in Bleizo is niet mogelijk. Mis je dan de kans voor windmolens?

Antwoord: gemeente Lansingerland heeft aangegeven dat woningen op Bleizo mogelijk zijn.

Zoetermeer heeft er ook belang bij als mede-eigenaar. De onderzoeken lopen parallel en we hebben allemaal de indruk dat beiden kunnen. Inhoudelijk is het zeer realistisch dat woningbouw mogelijk is.

Vraag: wanneer is de minst slechte locatie goed genoeg om toch kansrijk te zijn?

Antwoord: wanneer die locatie de minste negatieve scores krijgt op de leefomgevingsaspecten in het plan-MER (geluid, slagschaduw en externe veiligheid) en op geen van die aspecten zo slecht scoort dat windmolens op die locatie onmogelijk zijn.

Nota van Beantwoording + NRD vastgesteld

48 zienswijzen zijn ingediend, er is korte discussie over het aantal. Herbert licht toe dat per indiener meerdere zienswijzen ingediend kunnen zijn. Het aantal mails/brieven wordt dan geteld. (bijv. 1 brief met 5 punten is 1 zienswijze) Dit is een gebruikelijke manier om er mee om te gaan.

Vraag: Zijn de ambtelijke wijzigingen ook meegenomen in de 5 punten die zijn aangepast?

Antwoord: Ja de ambtelijke wijzigingen zijn daarin meegeteld.

Vraag: Ik krijg de indruk dat de toon/wijze van beantwoording is: hoe kom ik hier zo snel mogelijk van af? Zeg liever: dank je wel, fijn dat je meedenkt.

Antwoord: Jammer dat het zo overkomt. We proberen de beantwoording neutraal, correct en zakelijk te doen. We nemen het verzoek ter harte.

Commissie mer

De Commissie mer is een onafhankelijke commissie. Zij toetst het mer op kwaliteit. Voor een beeldvorming over het project is de commissie op bezoek geweest in het plangebied.

Proces: DCMR en de provincie hebben een gesprek gehad met de commissie mer waarin en reactie gegeven werd op het conceptadvies.

Vraag: Waarom geen bewoners etc. niet betrokken?

Antwoord: De Commissie mer mengt zich niet in maatschappelijk debat.

Vraag : Waarom komt de commissie dan kijken?

Antwoord: Om zelf de locaties te bekijken en zo een beeld te krijgen van de omgeving.

Vraag: komt de commissie mer nog een keer terug in het proces?

Antwoord: ja, ze gaan ook een advies geven op de uitkomsten van het MER onderzoek.

Vraag: Het provinciaal beleid stelt: geen windmolens in het Groene Hart. In verhouding hiermee is de commissie mer wel erg meedenkend om toch geen bezwaar te maken tegen windmolens bouwen in het Groene Hart. De bewoners vinden dit onvoorspelbaar. Dat geeft de indruk van "We passen gewoon het beleid even aan als we met een andere opgave zitten".

Antwoord: De commissie maakt geen 'bezwaren' maar schrijft een advies. In het advies wordt de aanbeveling gedaan om zaken beter te beargumenteren.

Vraag: Vindt de commissie mer ook iets van de nota van beantwoording. Of is er niemand die het controleert?

Antwoord: De commissie mer kijkt specifiek naar de NRD en het MER. Bij de beoordeling maken ze graag gebruik van de ingediende zienswijzen om zo te bepalen op welk onderwerp vanuit de omgeving de nadruk gelegd wordt. Zij kunnen daar dan zelf ook extra kritisch naar kijken. De nota van beantwoording wordt niet beoordeeld door de commissie. DCMR heeft meegewerkt aan de nota van beantwoording en vervolgens is deze vastgesteld door Gedeputeerde Staten (GS). Alle zienswijzen en de nota van beantwoording zijn ter informatie gedeeld met Provinciale Staten (PS).

Vraag: We hadden de vijf aanpassingen aan de NRD naar aanleiding van de zienswijzen graag toegelicht gekregen.

Antwoord: De aanpassingen zijn toegelicht in de nota van beantwoording. Na een volgende zienswijzeperiode zullen we de aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen ook in de klankbordgroep-vergadering toelichten.

Voorkeursbeslissing

De ontwerp voorkeursbeslissing wordt naar verwachting in september 2025 genomen. Dit is een bestuurlijke afweging op basis van met name de uitkomsten van het plan-MER, de bestuursovereenkomst van de provincie en gemeente Lansingerland en participatie. De voorkeursbeslissing is een nieuw instrument vanuit de Omgevingswet en wordt als ontwerp ter inzage gelegd.

- Het projectteam Lansingerland schrijft de ontwerpvoorkeursbeslissing en legt die voor aan de gedeputeerde
- GS stelt de ontwerpvoorkeursbeslissing vast > september 2025
- Ontwerpvoorkeursbeslissing wordt ter inzage gelegd voor het indienen van zienswijzen samen met het plan-MER > oktober – november 2025
- Zienswijzen worden verwerkt in een nota van beantwoording (net als bij de NRD) > november december 2025
- Voorkeursbeslissing wordt zo nodig aangepast naar aanleiding van de zienswijzen > november december 2025
- GS stelt de nota van beantwoording en voorkeursbeslissing vast > december 2025

Vraag: Wordt de ontwerpvoorkeursbeslissing door projectleider voorgelegd aan GS en dan PS?

Antwoord: Het nemen van een voorkeursbeslissing is een bevoegdheid van GS. Deze hoeft niet ter besluitvorming voorgelegd te worden aan PS.

PS wordt hierover wél geïnformeerd door GS.

Besluitvorming in PS is nodig wanneer een ander gebied dan Bleizo-West in de voorkeursbeslissing aangewezen wordt als voorkeurslocatie. In dat geval, moet voor het nemen van het projectbesluit de omgevingsverordening worden aangepast en dat is een bevoegdheid van PS.

Vraag: Wat gaat daarbij de balans zijn tussen de belangen van de omwonenden, de provincie, gemeente en initiatiefnemer(s)? Als omwonenden pas zienswijzen kunnen indienen bij de ontwerp voorkeursbeslissing, hebben we minder invloed. Dit punt wordt door meerdere mensen benadrukt.

Vraag: Waarom kiest de provincie niet juist voor proactieve participatie? Er wordt door ons, leden van de klankbordgroep wel degelijk meegedacht. Wij gaan er niet over hoe voorkeursbeslissing eruit komt te zien, maar we zouden er graag over willen adviseren voordat het projectteam de ontwerpvoorkeursbeslissing voorlegt aan GS. Wij zien graag een proces waarbij wij als inwoners van het gebied niet lastig gevonden worden, maar juist als mensen die samen met de provincie werken aan een goede oplossing.

Antwoord: Het is vanuit het projectteam niet de insteek dat de klankbordgroep beslist over de inhoud van de ontwerpvoorkeursbeslissing voordat deze aan GS is voorgelegd. We kunnen wel de afspraak maken dat als we het planMER toelichten de klankbordgroep dat de klankbordgroep dan suggesties doet over wat zij graag in de voorkeursbeslissing zouden zien.

Vraag: Wie maakt de voorkeursbeslissing?

Antwoord: De voorkeursbeslissing wordt opgesteld door het projectteam, samen met juristen en andere collega's.

Vraag: Met welke mechanisme maakt de provincie de businesscase aantrekkelijker? Kosten, energie, afnemers. Hoe zorgen jullie hiervoor?

Antwoord: Als het goed is, is er interesse en zijn er locaties die een positieve businesscase hebben. We zullen vragen aan de markt wat nu de interesse is.

Vraag: Wat neem je hierover op in de voorkeursbeslissing?

Antwoord: Niet zoveel concreets. De provincie gaat niet over de business case. En we kunnen ook geen of maar in heel beperkte mate subsidies verstrekken. Subsidies voor windenergie worden door het Rijk verstrekt (SDE++).

Vraag: In de zienswijzen zijn toch al zaken ingebracht waar je over na kunt denken? Bijv. op locaties elders. Schuif die noordelijke punt van de Kruisweg op en kijk of het ook aan de andere kant van de A12 kan. We hebben de indruk dat er wordt gekozen voor de weg van de minste weerstand. Er was een oorspronkelijk idee voor 3 verspreide molens. Ook een op een bedrijventerrein. Dit alternatief is ingebracht door bewoners, en wordt ook meegenomen.

Antwoord: De aandachtspunten die in de zienswijzen op het NRD zijn ingebracht worden betrokken bij het opstellen van de ontwerpvoorkeursbeslissing.

Opmerking uit de groep: De voorkeursbeslissing is vormvrij. Dit wordt allemaal afgedaan volgens een vooraf vastgestelde formule, dat zie ik bij andere provincies. We moeten toch samen meedenken: commercieel en bewoners, technisch hoe komen we samen tot een oplossing? Er zijn scenario's waarin dit kan.

Opmerking uit de groep: Bewoners kunnen ook afspraken maken met bedrijven in de buurt.

Vraag: Hoe groot is gebiedsafbakening?

Antwoord: Vanuit het oogpunt van de omgeving zouden wij dit graag zo concreet mogelijk doen, maar vanuit initiatiefnemer is juist meer ruimte wenselijk. We kiezen er nu waarschijnlijk voor om toch meer ruimte te nemen. We willen ook niet het risico nemen om een voorkeursbeslissing te nemen waar initiatiefnemers niet in geïnteresseerd blijken te zijn. Daarom gaan we nu eerst een marktconsultatie doen.

Vraag: Volgens ons willen bedrijven niet dat de windmolens komen op de industrieterreinen. Terwijl dat wel de voorkeur van inwoners kan hebben. Wie behartigt de belangen van bewoners? En zorgt de provincie ervoor dat de inwoners niet pas worden gehoord als alles al is vastgesteld?

Antwoord: Volgens de provincie worden bedrijven positiever over windmolens door de congestie op het elektriciteitsnet. Het is een taak van de provincie om brede maatschappelijke belang te wegen. We proberen de stem van omwonenden vroegtijdig te horen via de klankbordgroep en via informatieavonden.

Vraag: Zijn jullie al bezig met schrijven van de voorkeursbeslissing?

Antwoord: We zijn begonnen met de inhoudsopgave en hoofdlijnen maar wachten voor het verdere schrijfwerk vooral op de het planMER.

Vraag: Is het uitgangspunt nog steeds 3 windmolens van 5 MW?

Antwoord: ja

Vraag: Bepaalt de vergunningnemer de hoogte?

Antwoord: Nee, de provincie bepaalt hoe hoog de molens maximaal mogen worden (tiphoogte) en wat de maximale rotordiameter mag zijn.

Vraag: 5x3MW is geen haalbare kaart voor initiatiefnemers.

Antwoord: Dat beeld herkennen wij. Daarom gaan we uit van 3x 5MW. Een project moet namelijk wel haalbaar zijn.

Vraag: Wat valt er nu onder participatie? Ook financiële participatie? Wanneer voer je dat gesprek?

Antwoord: We richten ons vooral op de participatie over de voorkeursbeslissing. Maar het is inderdaad verstandig om het ook te hebben over financiële participatie, lokaal eigendom.

Vraag: Stel een groep bewoners/coöperatie willen samen iets, hoe is dit te bespreken?

Antwoord: Ideeën zijn welkom. De bewoners/coöperatie kan deze bespreken met de provincie.

Vraag: Waar komt het breed maatschappelijk belang om de hoek kijken?

Antwoord: Die vraag is overkoepelend, economie, leefbaarheid, netcongestie, dit zijn allemaal belangrijke zaken die vanuit het maatschappelijk belang aandacht zullen krijgen.

Vraag: Mag de vergunningnemer afwijken van het gebied?

Antwoord: De vergunningnemer moet zich aan het gebied in de vergunning houden.

Vraag: Is de kaartlaag van Stedin over netcongestie beschikbaar? Kunnen jullie dat regelen?

Antwoord: De zienswijze van Stedin op de concept NRD is beter dan kaart. De zienswijze van Stedin kunnen we delen. Netcongestie heeft overigens minder relevantie voor windmolens, want de uitwerking van de plannen voor windmolens neemt zoveel tijd, dat in diezelfde periode ook het elektriciteitsnet kan worden aangepast op de komst van de molens.

Lokaal Eigendom door bewoners en bedrijven

In omgevingsvisie van provincie staat dat we streven naar 50% lokaal eigendom.

Vraag: Hoe kunnen we dit in projectbesluit verankeren?

Energie Samen: Lokale coöperatie iets laten vertellen op een infoavond.

Je onderneemt met elkaar en deelt de opbrengsten en die gaan ook naar de gemeenschap. Zou een mooi proces zijn als we dit vroegtijdig opstarten met mensen en bedrijven.

Bewoners hebben een stem in het proces over hoe we geld ophalen, ook voor mensen met een kleine beurs.

Vraag: Investeer je als lid van zo'n energie coöperatie risicodragend?

Energie Samen Jazeker, want je bent lid van een bedrijf. De coöperatie is aansprakelijk. Deelnemer is voor eigen deel financieel aansprakelijk. De kans dat het misgaat in Nederland is erg laag.

Bij minder dan 50% lokaal eigendom, werk je meer samen met commerciële partijen.

Menno van Energie Samen deelt graag video's hierover.

Een lokale coöperatie kan tegen kostprijs aan leden leveren.

Je kunt dus dingen naar je toe trekken.

Vraag: In hoeverre heb je als lid van zo'n coöperatie voordeel t.o.v. commerciële partijen?

Antwoord: Daar zijn verschillende mogelijkheden voor. Een goed voorbeeld zijn de windmolens in Vlaardingen van het Vlaardings Energiecollectief en de Windvogel.

Iedereen kan lid worden van een coöperatie. Ook sociaal die het voor de gemeenschap willen doen. Al vanaf 5 euro.

Dirk: Menno kan een avond hiervoor organiseren. Lansingerstroom betreft ook de energie coöperaties uit Zoetermeer en Zuidplas.

Onderzoek RUG

Vraag: Komt er nog een tweede peiling?

Antwoord: Ja, de tweede peiling wordt in juni uitgevoerd. De enquête gaat naar dezelfde mensen als in de eerste peiling. Ook naar mensen die bij de eerste peiling niet gereageerd hebben.

Planning/procedure

Bart: Wanneer het planMER gereed is zullen we de uitkomsten bespreken in de bijeenkomst van de klankbordgroep (waarschijnlijk in juli). Reacties uit die bijeenkomst kunnen dan nog meegenomen worden bij het schrijven van de voorkeursbeslissing.

Bart gaat overleggen met (Teun en Sven) over de wijze waarop de klankbordgroep het beste kan bijdragen aan de ontwerpvoorkeursbeslissing.

Vraag: Wanneer is de wijziging omgevingsbeleid?

Antwoord: We hielden er rekening mee dat er qua timing een aparte wijzigingsprocedure nodig zou zijn. Maar we proberen het nu toch mee te nemen in de reguliere procedure voor de wijziging van het omgevingsbeleid. Die is namelijk vertraagd.

Rondvraag

Vraag: Stel we willen aan de slag met lokaal eigendom? Wanneer moeten we bijeenkomsten organiseren en wanneer kunnen we dan nog iets meegeven?

Antwoord: Het liefste voor begin september dus voordat de ontwerpvoorkeursbeslissing er is.

Eerste stap: coöperatie organiseert avond voor geïnteresseerden en nodigt breed uit.

Vraag: In hoeverre heeft de gemeente Lansingerland nog invloed op het proces? Voorbeeld: stel achter Zalando kan een windmolen komen. Kan gemeente dat bepalen?

Antwoord: De provincie heeft de inpassing van de windmolens overgenomen. Als provincie hebben we contact met de gemeente over dit project. De gemeente is ook vertegenwoordigd in de werkgroep met professionele stakeholders zoals omliggende gemeenten, waterschap en recreatieschap.

Vraag: In de beantwoording van zienswijzen wordt soms ook opgemerkt dat het niet de juiste plek is. Help bewoners hoe ze het wel kunnen doen.

Antwoord: Dit gaan we uitzoeken. We kijken hoe we de indieners van de betreffende zienswijzen advies kunnen geven.

Vraag: Is er al gesproken met de grondeigenaren?

Antwoord: Ja op 22 november 2025 hebben we een online bijeenkomst voor de grondeigenaren georganiseerd. In vervolg daarop hebben wij hen begin mei 2025 een brief gestuurd om hen op de hoogte te houden. Komende weken gaan wij een vragenlijst sturen aan grondeigenaren om hen te vragen naar hun interesse/mening over windmolens op hun terrein.

Vraag: Komt er een bijeenkomst met grondeigenaren en kunnen bewoners hierbij zijn?

Antwoord: Nee, er is op dit moment geen volgende bijeenkomst voor grondeigenaren samen met bewoners voorzien.

Sluiting

Rose is voor de klankbordgroep het eerste aanspreekpunt. Herbert draagt het dossier over aan zijn collega's.

Vragen: bel of mail Bart (projectmanager) of Rose (projectleider).

Mail: wind-lansingerland@pzh.nl

Herbert wordt bedankt voor zijn inzet voor de klankbordgroep.

Dirk Louter sluit de avond om 22:00 af.